

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/285/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212224985
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4212224985.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, v konaní zastúpený: ERASMUS LEGAL, s.r.o. so sídlom Justičná 9, Bratislava, IČO:36 789 615 proti žalovanému: J. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., o zaplatenie 2.243,84 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 13C/56/2013-63 zo dňa 17. mája 2013, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti výroku a v časti výroku o trovách konania účastníkov **z r u š u j e** a **v e c** **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.292,79 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti prevyšujúcej sumu 1.292,79 eura žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil poukazom na ust. § 2, písm. a/, b/, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, a poukazom na ustanovenia Občianskeho zákonníka s podrobnou úpravou ohľadne spotrebiteľských zmlúv, v zmysle § 52 a nasl. s poukazom na § 879j Občianskeho zákonníka.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalovaný vyplnením tlačiva žalobcu „Návrh na uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere“ dňa 19.04.2007 požiadal o poskytnutie úverového rámca vo výške 663,87 eur/ 20.000,- Sk/. Súčasťou návrhu bola informácia, že mesačná splátka je vo výške 33,19 eur / 1.000,- Sk/, resp. 5 % z dlžnej čiastky, ktorá je splatná vždy k 20. dňu v mesiaci avšak bez uvedenia počiatku splatnosti. Súd mal za to, že v danom prípade nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, keďže aj podľa § 3 hlavy 2 úverových zmluvných podmienok spoločnosti žalobcu, spoločnosť (žalobca) návrh prijme podpisom zmluvy. O prijatí bude klient informovaný v liste. Podľa § 1 hlavy 4 citovaných úverových podmienok, klientovi bude zaslaná kreditná karta na základe rozhodnutia spoločnosti (žalobcu). Teda, aj podľa žalobcu až odoslaním písomného oznámenia o prijatí návrhu zmluvy vzniká medzi účastníkmi konania zmluvný vzťah - zmluva o poskytnutí revolvingového spotrebiteľského úveru a to bez ohľadu na skutočnosť, že žalobca mal uvedený návrh opatriť prostredníctvom svojho zástupcu podpisom dňa 24.07.2007. V danom prípade mal byť úverový rámec poskytnutý žalovanému prostredníctvom kreditnej karty, ktorej zaslanie žalovanému podliehalo rozhodnutiu žalobcu. Až na základe takéhoto rozhodnutia si žalobca vymienil akceptovanie návrhu (oferty) na poskytnutie úverového rámca zaslaním kreditnej karty. Žalobca v konaní preukázal žiadosť žalovaného z 21.07.2008 o úverový rámec vo výške 2157,60 eur/ 65.000,- Sk/, avšak nepreukázal kvalifikované akceptovanie tejto žiadosti, najmä keď zmluva o spotrebiteľskom (aj revolvingovom) úvere podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2011 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2008 musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na obsah „Protokolu žiadosti o zmenu úverového rámca“, v ktorom je navyše uvedená ako pôvodná výška úverového rámca suma 1659,69 eur/ 50.000,- Sk/, pričom žalobca preukázal len žiadosť žalovaného o

663,87 eur /20.000,- Sk/ - úverový rámec, má za to, že tento protokol nespĺňa náležitosti kvalifikovaného písomného uzavretia úverovej zmluvy. Žalobca až do vyhlásenia dokazovania za skončené neoznačil a nepreukázal (iný) dôkaz o pravdivosti svojho tvrdenia, o písomnom uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere na sumu 2157,60 eur /65.000,- Sk/. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere pre absenciu písomného oznámenia o akceptácii návrhu zmluvy z 19.04.2007 žalobcom. Žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania jeho tvrdenia o existencii peňažného záväzku žalovaného zo zmluvného vzťahu. Pokiaľ žalobca žalovanému poskytol titulom úverového rámca v období od 26.04.2007 do 30.07.2009 úhrnom sumu 2.888,87 eura, žalovaný získal týmto plnením majetkový prospech v uvedenej výške bez právneho dôvodu, teda bezdôvodne sa obohatil podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalovanému tak vznikla povinnosť podľa § 451 ods. 1, § 456 a § 458 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia vydať tomu, na úkor koho ho získal. Žalovaný platbami v prospech žalobcu od 21.05.2007 do 31.08.2009 žalobcovi uhradil úhrnom sumu 1.597,14 eura, a preto je povinný vydať žalobcovi zvyšok sumy bezdôvodného obohatenia do výšky čerpania, teda vo výške 1.291,71 eura. Keby aj bola zmluva o revolvingovom úvere s úverovým rámcom 663,87 eur /20.000,- Sk/ platne uzavretá, aj tak by vzhľadom na absenciu dohody zmluvných strán o výške úroku z úveru a výške poplatkov žalovaný mal povinnosť vrátiť žalobcovi totožnú sumu vzhľadom na bezúročnosť čerpaného úveru a jeho bezpoplatnosť. Je nepochybné, že žalovaný bol v omeškani s peňažným plnením, a preto je povinný zaplatiť žalobcovi i úrok z omeškania 0,024 % za 41 dní omeškania s úhradou sumy 86,19 eura, resp. za 11 dní omeškania s úhradou sumy 87,77 eura vyčíslených žalobcom v úhrnej výške 1,06 eura. V neplatne uzavretej zmluve sa zmluvné strany nemohli platne dohodnúť na zmluvnej pokute uplatnenej žalobcom vo výške 6,90 eura podľa § 554 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, a preto i v tejto časti žalobu súd zamietol. Zmluvnú podmienku uvedenú v hlave 10 § 3 tlačiva úverových podmienok žalobcu ohľadne zmluvnej pokuty vo výške 8 % zo sumy by súd považoval za neprijateľnú, keďže v konaní žalobca nepreukázal, že sa na tejto zmluvnej podmienke so žalovaným písomne dohodol tak, ako to predpokladá § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V danom prípade zmluvná podmienka je včlenená do žalobcom vopred naformulovaného tlačiva úverových podmienok žalobcu ako neoddeliteľnej súčasť návrhu zmluvy, pričom žalovanému v snahe získať úver nezostalo nič iné, len takýto návrh zmluvy podpísať bez možnosti zmeniť text predtlaču úverových podmienok. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods.2 OSP.

Rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, ktorý sa domáhal vyhovenia jeho návrhu v celom rozsahu. Nesúhlasil s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvého stupňa. Poukázal na to, že zmluva je celistvá, bola uzavretá v písomnej forme, na jednej listine, určitým slobodným a vážnym prejavom vôle odporcu. Svoju vôľu byť viazaný touto zmluvou a jej súčasťami potvrdil odporca podpisom priamo na prednej strane zmluvy. Podstatné náležitosti vyplývajú v zrozumiteľnom znení buď priamo zo zmluvy alebo UP, ktoré sú nesporne neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Má za to, že je potrebné dať prednosť vážne mienenému a obsahovo bezchybnému prejavu vôle pred striktným a bezúčelným formalizmom. Zo zmluvy jednoznačne vyplýva, že je platná a účinná podpisom posledného z účastníkov. Pri revolvingovom úvere nie je priamo a vopred možné určiť výšku ročnej percentuálnej miery nákladov ako aj ďalšie údaje závislé od výšky čerpanej sumy, pretože sa úver v rámci poskytnutého úverového rámca čerpá na základe vôle žalovaného. Z povahy revolvingového úveru vyplýva, že nie je možné napríklad určiť výšku nákladov spotrebiteľa, nakoľko je len na vóli odporcu, akú sumu úverovej karty vyčerpá. Z povahy revolvingového úveru tiež vyplýva, že nie je možné vopred stanoviť počet mesačných splátok. Navrhovateľ okrem zmluvy podaním zo dňa 16.5.2013 predložil žiadosť žalovaného o zmenu výšky úverového rámca zo dňa 21.7.2008 na sumu 65.000,- Sk/2.157,60 Eur. Uvedená žiadosť bola schválená protokolom k žiadosti o zmenu výšky úverového rámca, ktorý bol taktiež priložený k návrhu a ktorým sa zmenila výška splátky z pôvodných 5 % z dlžnej čiastky na 4 % z dlžnej čiastky. Uvedená zmena zmluvy bola urobená v zákonom vyžadovanej písomnej forme, pričom na predmetných dokumentoch sa nachádzajú podpisy oboch zmluvných strán. Sadzobník poplatkov a odmien aktuálny pre neuhradené sumy nároku obdržal žalovaný pri uzavretí dohody o zmene výšky úverového rámca a rovnako bol predložený i súdu. Zmluvná pokuta bola dohodnutá v § 3 Hlavy 10 Úverových podmienok. V žiadnom prípade neobstojí, že zmluvná pokuta bola včlenená do žalobcom vopred naformulovaného tlačiva úverových podmienok žalobcu ako neoddeliteľnej súčasť návrhu zmluvy, pričom žalovanému v snahe získať úver nezostalo nič iné, len takýto návrh zmluvy podpísať. Formulárový typ zmluvy je úplne bežnou obchodnou zvyklosťou a je na vóli odporcu, či takúto zmluvu uzavrie alebo nie. Ak však je formulárový typ zmluvy v súlade s ustanoveniami predmetných

právných predpisov na ochranu spotrebiteľa, nič nebráni tomu, aby boli úverové zmluvy uzavreté aj formou typovej formulárovej zmluvy. Odporca mal možnosť si preštudovať ustanovenia zmluvy a bolo len na jeho zvážení, či predmetnú zmluvu uzavrie. V danom prípade sú úverové podmienky i celá zmluva dobre čitateľné voľným okom aj vo fotokópii. Žiadny právny predpis ani judikatúra súdov neustanovuje, akej veľkosti písma majú byť texty právnych úkonov vyhotovené.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 OSP a § 214 ods. 2 OSP, a dospel k záveru, že je potrebné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonom v rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodnutí o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je preskúmateľné, keď absentuje dostatok dôvodov odôvodnenia napadnutého rozhodnutí súdu prvého stupňa /§ 157 ods.2 OSP/, v dôsledku čoho nedáva ani odpovede na odvolacie dôvody žalobcu.

S poukazom na túto nepreskúmateľnosť (nedostatočnosť) odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom, preto odvolací súd musel napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa totiž nevyplýva, z akých skutkových a právnych dôvodov súd prvého stupňa dospel k záveru, že žaloba žalobcu v zamietajúcej časti nebola podaná dôvodne, hlavne z akého právneho dôvodu, na základe aplikácie akých právnych ustanovení, dospel k záveru, že nedošlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere. Závery, ktoré prijal bez náležitého odôvodnenia sú preto predčasné. Je potrebné vysporiadať sa s celou právnou úpravou revolvingových úverov, súčastí zmlúv a mechanizmom (postupnosťou) vzniku právneho vzťahu (uzatváraním zmlúv).

Súd prvého stupňa v ďalšom konaní vo veci opätovne rozhodne, svoje rozhodnutie odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.